DELEGATURA
UOKiK w KATOWICACH

Katowice, dnia 28.07.2006r.

RKT-411-08/06/MI

DECYZJA Nr RKT – 53/2006

Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 29.07.2005r. i rozszerzonego z urzędu w dniu 09.09.2005r. postępowania antymonopolowego przeciwko Miejskim Wodociągom i Kanalizacji w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o., 47-200 Kędzierzyn – Koźle, ul. Filtrowa 14,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

1. **uznaje się za ograniczającą konkurencję** i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków obejmującym obszar Gminy Kędzierzyn – Koźle poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków*, *umów o zaopatrzenie w wodę* oraz *umów o odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści postanowienia, zgodnie z którym w przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez odbiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania**,
2. **uznaje się za ograniczającą konkurencję** i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków obejmującym obszar Gminy Kędzierzyn – Koźle poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków*, *umów o zaopatrzenie w wodę* oraz *umów o odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści postanowienia, zgodnie z którym w razie dokonywania przez odbiorcę zmian w instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zainstalowania na instalacji wewnętrznej bez uzgodnienia z dostawcą urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych, dostawca ma prawo do ustalenia wysokości opłat za pobraną wodę według ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania**,

3. **uznaje się za ograniczającą konkurencję** i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków obejmującym obszar Gminy Kędzierzyn – Koźle poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków*, *umów o zaopatrzenie w wodę* oraz *umów o odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści postanowienia, zgodnie z którym dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania**,
4. **uznaje się za ograniczającą konkurencję** i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków obejmującym obszar Gminy Kędzierzyn – Koźle poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* oraz *umów o zaopatrzenie w wodę* w drodze zamieszczenia w ich treści postanowienia, zgodnie z którym dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania**.

II. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się** na Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. **karę pieniężną** w wysokości 10 000 PLN (słownie złotych: dziesięć tysięcy), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

III. Na podstawie art. 72 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 75 tej ustawy postanawia się obciążyć Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. kosztami przeprowadzonego postępowania antymonopolowego i zobowiązać w/w przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 93 PLN (słownie złotych: dziewięćdziesiąt trzy).

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Organem Antymonopolowym”) zostało przeprowadzone z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. (zwanych dalej „MWiK Kędzierzyn – Koźle” lub „Spółką”) nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w spawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W toku przedmiotowego postępowania zbadano warunki umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zawieranych przez MWiK Kędzierzyn – Koźle zarówno z konsumentami, jak i z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w oparciu o wykorzystywane w obrocie wzorce umowne. Ponieważ analiza ich treści dała podstawy do przyjęcia, iż w przedmiotowej sprawie mogło dojść do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Postanowieniem Nr 1 z dnia 29.07.2005r. zostało wszczęte z urzędu postępowanie antymonopolowe w związku z podejrzeniem nadużywania przez MWiK Kędzierzyn – Koźle pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków (karty nr 1 – 2). Spółce postawione zostały zarzuty naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wyrażającego się w narzucaniu odbiorcom usług uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione

korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zamieszczenie w ich treści postanowień przewidujących, że:

1. w przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez odbiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza,
2. w razie dokonywania przez odbiorcę zmian w instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zainstalowania na instalacji wewnętrznej bez uzgodnienia z dostawcą urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych, dostawca ma prawo do ustalenia wysokości opłat za pobraną wodę według ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza,
3. dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

W toku postępowania antymonopolowego, w efekcie dalszej analizy treści zawieranych przez MWiK Kędzierzyn – Koźle umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz w związku z dokonanymi w trakcie tego postępowania ustaleniami, zaszła konieczność rozszerzenia jego zakresu przedmiotowego, co nastąpiło na mocy Postanowienia Nr 3 z dnia 09.09.2005r. (karty nr 91-91 verte). Przedsiębiorcy dodatkowo postawiono zarzut nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym polegającego na narzucaniu odbiorcom uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zamieszczenie w ich treści postanowień przewidujących, że dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu (karta nr 3) i rozszerzeniu (karta nr 92) postępowania antymonopolowego MWiK Kędzierzyn – Koźle podniosło, co następuje.

W odniesieniu do dwóch pierwszych postawionych w niniejszym postępowaniu zarzutów Spółka wskazała, że będące ich przedmiotem postanowienia umowne wprowadzone zostały do treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na podstawie kodeksowej zasady swobody zawierania umów w celu zapobieżenia przypadkom celowego i świadomego narażania Spółki na szkody z tytułu nieuprawnionego poboru wody, przy zdemontowanym lub uszkodzonym wodomierzu. MWiK podniosło, że w okolicznościach, o których mowa w kwestionowanych zapisach, nie sposób jednoznacznie określić faktycznej wysokości poniesionych strat, w związku z czym w umowie określono ich maksymalną wysokość. Powyższe postanowienia mają również zdaniem Spółki charakter prewencyjny i zapobiegają ewentualnym próbom działania na jej szkodę, co leży w interesie wszystkich odbiorców. MWiK Kędzierzyn – Koźle podało także, iż w okresie wykorzystywania w obrocie wzorów umownych zawierających powyższe postanowienia nie wystąpiły okoliczności, które uprawniałyby do ustalenia należności za wodę według ilości, jaka mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza (karta nr 77).

Odnośnie zarzutu dotyczącego posługiwania się zapisem przewidującym, że dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w świadczeniu usług spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, MWiK wskazało, że postanowienie o powyższej treści zostało wprowadzone do umów zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na podstawie kodeksowej swobody zawierania umów w celu wyeliminowania sytuacji, w których Spółka ponosić będzie odpowiedzialność z przyczyn niezależnych od siebie. Przedsiębiorca podniósł również, iż przyczynami przerw w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych są awarie urządzeń dostawcy energii elektrycznej, a także zjawiska atmosferyczne (np. burze). Spółka podała, iż sytuacje

takie występowały kilkakrotnie w ciągu roku, a w ich efekcie nikt nie wystąpił do Spółki z roszczeniami odszkodowawczymi (karty nr 77-78).

MWiK Kędzierzyn – Koźle w odpowiedzi na zawiadomienie o rozszerzeniu postępowania antymonopolowego podniosło także, iż postanowienie umowne, na mocy którego dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu wprowadzone zostało do treści umów celem wyeliminowania odpowiedzialności dostawcy w sytuacji, gdy „zachowanie ciągłości dostaw wody wynika z okoliczności, na które nie ma on wpływu". Spółka podniosła, iż ciągłość dostaw wody jest uzależniona od czynników zewnętrznych m.in. zaopatrzenia sieci w zasilanie energetyczne niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania urządzeń w sieci. Dostawca wody nie ma żadnego wpływu na ciągłość dostaw energii, a brak jest awaryjnych źródeł zasilania w/w urządzeń. Ponieważ w umowach z klientami dostawca zobowiązuje się do zapewnienia ciągłości dostaw wody kwestionowany zapis ma na celu zminimalizowanie roszczeń odszkodowawczych odbiorców w stosunku do Spółki. MWiK oświadczyło także, iż w okresie posługiwania się w obrocie wzorcami umownymi, w których zawarty jest kwestionowany zapis, nie wystąpiły przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu (karty nr 93-94).

W toku postępowania Organ Antymonopolowy ustalił następujący stan faktyczny.

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. jest przedsiębiorstwem wodociągowo – kanalizacyjnym w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. Nr 72, poz. 747 ze zm.) (zwane dalej „ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę"). Spółka działa na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000052765, zgodnie z którym przedmiotem jej działalności jest między innymi działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody i odprowadzanie ścieków (karty nr 13-15). Usługi w powyższym zakresie przedsiębiorca świadczy na obszarze Gminy Kędzierzyn – Koźle w oparciu o Decyzję Prezydenta Miasta Kędzierzyn – Koźle Nr 01/7033/GK/2003 z dnia 8 stycznia 2003 r. w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenie w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (karty nr 95-100). Spółka wskazała, iż w ramach prowadzonej działalności eksploatuje cztery ujęcia wód podziemnych, których jest właścicielem. 94,5% realizowanego przez nią zaopatrzenia w wodę pokrywa własna produkcja wody, natomiast 5,5% – zakup wody od innych podmiotów (karta nr 78).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne zawiera z odbiorcami świadczonych przez siebie usług umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, na podstawie których odbywa się dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków. Ustalono, iż MWiK Kędzierzyn – Koźle przy zawieraniu przedmiotowych umów posługuje się wzorcami *umów o zaopatrzenie w wodę* (karty nr 32-36 verte), wzorcami *umów o odprowadzanie ścieków* (karty nr 37-42 verte) oraz wzorcami *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* (karty nr 43-54 verte). Wzorce te w obrocie gospodarczym wykorzystywane są od grudnia 2003 r. i znajdują zastosowanie zarówno względem konsumentów, jak i przedsiębiorców (karta nr 67). W piśmie z dnia 05.01.2006r. Spółka podała, iż na ich podstawie zawarła umowy ze wszystkimi jej odbiorcami w liczbie 5739, z czego 80% stanowią konsumenci (karta nr 107).

Na potwierdzenie, iż przedmiotowe wzorce faktycznie wykorzystywane są w obrocie gospodarczym, MWiK przedstawiło przykładowe umowy zawarte na ich podstawie:

- *Umowę Nr 107033/10ws o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* z dnia 13 października 2004 r. (karty nr 56-57 verte);

- *Umowę Nr 104005/11wsks o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* z dnia 5 października 2004 r. (karty nr 60-62);
- *Umowę Nr 101521/11wsks o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* z dnia 27 czerwca 2004 r. (karty nr 68-70 verte);
- *Umowę Nr 100319/10ws o zaopatrzenie w wodę* z dnia 29 listopada 2004 r. (karty nr 73-74 verte);
- *Umowę Nr 163171/11wsks o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* z dnia 27 czerwca 2005 r. (karty nr 79-81 verte);
- *Umowę Nr 130903/10ws o zaopatrzenie w wodę* z dnia 7 lipca 2005 r. (karty nr 84-85 verte);
- *Umowę Nr 220804/01ks o odprowadzanie ścieków* z dnia 1 stycznia 2006 r. (karty nr 141-142 verte);
- *Umowę Nr 120436/10ws o zaopatrzenie w wodę* z dnia 26 kwietnia 2006r. (karty nr 143-146).

W treści przedmiotowych umów zawarte są między innymi następujące postanowienia umowne:

- § 11 ust. 5 *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków,* § 10 ust. 5 *umów o zaopatrzenie w wodę* oraz § 10 ust. 3 *umów o odprowadzanie ścieków* stanowią, iż Odbiorca zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia Dostawcy o stwierdzeniu zerwania plomby wodomierza głównego, jego osłon, uszkodzenia wodomierza, jego przemieszczeniu lub zaborze. W przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez Odbiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza.
- Postanowienia zawarte w § 13 *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków,* § 12 *umów o zaopatrzenie w wodę* oraz § 12 *umów o odprowadzanie ścieków* przewidują, że w razie dokonywania przez odbiorcę zmian w instalacji wodociągowej i/lub kanalizacyjnej oraz zainstalowania na instalacji wewnętrznej urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych bez uzgodnienia z Dostawcą, Dostawca ma prawo do ustalenia opłat według zasady, że ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, jaka mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza.
- Stosownie do zapisów zawartych w § 9 ust. 1 pkt c) i f) *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* oraz § 8 ust. 1 pkt c) i f) *umów o zaopatrzenie w wodę,* dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane: brakiem wody na ujęciu, przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Podobnie § 8 ust. 1 pkt c) *umów o odprowadzanie ścieków* przewiduje, iż dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń kanalizacyjnych.

W toku przeprowadzonego postępowania antymonopolowego MWiK Kędzierzyn – Koźle opisało tryb, w jakim zawierane są umowy z odbiorcami usług. Spółka podała, że osoby zainteresowane zawarciem umowy w pierwszej kolejności wypełniają w siedzibie MWiK wniosek zawierający dane niezbędne do jej sporządzenia. Następnie umowa podpisana jednostronnie przez Spółkę jest wysyłana do odbiorcy na adres podany we wniosku, który podpisuje ją i odsyła do Spółki. MWiK oświadczyło również, iż w okresie posługiwania się w obrocie gospodarczym wzorcami umownymi, o których mowa powyżej, nie zawierało umów, których warunki były indywidualnie uzgadniane z odbiorcami usług (karty nr 107-108).

W toku przeprowadzonego postępowania antymonopolowego MWiK Kędzierzyn – Koźle przedstawiło rachunek zysków i strat za okres od dnia 01.01.2005r. do dnia 31.12.2005r., z którego wynika, że w roku 2005 osiągnęło przychód w wysokości 14 673 208,85 PLN (słownie

złotych: czternaście milionów sześćset siedemdziesiąt trzy tysiące dwieście osiem 85/100) (karta nr 140).

Mając powyższe na uwadze Organ Antymonopolowy zważył, co następuje.

Dla uznania, że niniejsza sprawa ma charakter antymonopolowy, w pierwszej kolejności niezbędne jest ustalenie, czy w jej okolicznościach doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. W świetle art. 1 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, celem regulacji w niej przyjętej jest zapewnienie rozwoju i ochrony konkurencji, a także podejmowana w interesie publicznym ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Ustawa antymonopolowa ma zatem charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego; w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Instrumenty w niej przewidziane mogą być stosowane jedynie wówczas, gdy na skutek działań sprzecznych z przepisami prawa naruszony został interes publiczny. Ma to miejsce w szczególności wtedy, gdy określonymi działaniami dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy wywołują one na rynku niekorzystne zjawiska (wyrok Sądu Antymonopolowego z 24 października 1991 r. sygn. akt XV Amr 8/90).

Wymienione w art. 1 cele ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zostały określone jako równorzędne, co sprawia, że praktyki ograniczające konkurencję obejmują nie tylko te, które godzą w konkurencję, ale również te, które – podejmowane przez przedsiębiorców posiadających pozycję dominującą – nie godząc wprost w konkurencję, naruszają interesy uczestników rynku. Praktyki ograniczające konkurencję można zatem podzielić na praktyki antykonkurencyjne, wywierające bezpośredni wpływ na stan lub rozwój konkurencji oraz praktyki eksploatacyjne, których istotą jest uzyskanie korzyści kosztem innych podmiotów, w tym nieprowadzących działalności gospodarczej. W przypadku praktyk eksploatacyjnych bezpośrednim celem lub skutkiem działań przedsiębiorców jest naruszenie przede wszystkim innych niż konkurencyjne interesów uczestników rynku poprzez wykorzystanie przez przedsiębiorców istniejącej nad kontrahentami przewagi.

Nie ulega wątpliwości, że MWiK Kędzierzyn – Koźle z racji posiadanej siły rynkowej ma możliwość eksploatowania zajmowanej na rynku pozycji kosztem kontrahentów, w tym podejmowania działań będących przedmiotem postawionych w niniejszym postępowaniu zarzutów. Dla stwierdzenia naruszenia interesu publicznego wystarczające jest natomiast dowolne nadużycie siły rynkowej w relacjach ze słabszymi uczestnikami rynku, albowiem już sam fakt nadużycia posiadanej na rynku pozycji dominującej narusza interes publiczny. Dla oceny kwestii naruszenia interesu publicznoprawnego istotne jest także to, iż praktyki eksploatacyjne urzeczywistniają się poprzez stosunki umowne, które w okolicznościach przedmiotowej sprawy mają charakter powtarzalny. Zakwestionowane w niniejszym postępowaniu zapisy zawarte są we wzorcach umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków powszechnie wykorzystywanych przez przedsiębiorcę w obrocie gospodarczym, stosowanych względem odbiorców będących zarówno konsumentami, jak i względem przedsiębiorców. O naruszeniu interesu publicznoprawnego w przedmiotowej sprawie świadczy zatem również fakt, iż objęte zarzutami działania przedsiębiorcy wymierzone są w szeroki krąg uczestników rynku, obejmujący wszystkich odbiorców usług świadczonych przez Spółkę, a także w potencjalnych kontrahentów przedsiębiorcy. Negatywne skutki wynikające z zakwestionowanych postanowień umownych godzą w szeroki i bliżej nieokreślony krąg podmiotów, wśród których znaczący udział mają konsumenci będący najsłabszymi uczestnikami obrotu gospodarczego.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że w niniejszej sprawie ma miejsce naruszenie przez MWiK Kędzierzyn – Koźle interesu publicznoprawnego, co uzasadnia ocenę jego zachowania na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

I.1, I.2. W przedmiotowym postępowaniu antymonopolowym Miejskim Wodociągom i Kanalizacji w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. postawione zostały zarzuty naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym wyrażające się w narzucaniu odbiorcom uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w drodze zamieszczenia w ich treści postanowień przewidujących, że:

- w przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez odbiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy,
- w razie dokonywania przez odbiorcę zmian w instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zainstalowania na instalacji wewnętrznej bez uzgodnienia z dostawcą urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych,

dostawca ma prawo do ustalenia wysokości opłat za pobraną wodę według ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza.

Z uwagi na fakt, iż dyspozycje zakwestionowanych w pkt I.1. i I.2. warunków umownych są tożsame, uzasadnione jest rozważenie spełnienia przesłanek naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów łącznie w odniesieniu do obydwu obejmujących w/w postanowienia umowne zarzutów.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.* Dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję zdefiniowanej powyżej konieczne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia czterech kryteriów:

- przedsiębiorca, któremu stawia się zarzut posiada na rynku właściwym pozycję dominującą,
- przedsiębiorca ten narzuca określone warunki umów,
- warunki te mają uciążliwy charakter,
- przynoszą one przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści.

Pierwszą i podstawową przesłanką, której spełnienie jest niezbędne dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję zdefiniowanej w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest, aby przedsiębiorca, któremu stawia się zarzut zajmował na rynku pozycję dominującą. Zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się *pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą na rynku, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.* Definicję *rynku właściwego* zawiera art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, stosownie do którego rynek właściwy to *rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu panują zbliżone warunki konkurencji*.

Działalność MWiK Kędzierzyn – Koźle polega na świadczeniu usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze gminy Kędzierzyn – Koźle stosownie do treści udzielonego Spółce Zezwolenia na prowadzenie

zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (karty nr 95-100). Powyższy rodzaj działalności oraz jej zasięg geograficzny wyznaczają w niniejszej sprawie wymiar produktowy i zasięg terytorialny rynku właściwego, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W okolicznościach przedmiotowej sprawy towarem oferowanym przez MWiK Kędzierzyn – Koźle są zatem usługi dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Z uwagi na technologię dostarczania wody (za pomocą sieci wodociągowej) i odprowadzania ścieków (siecią kanalizacyjną) rynek w aspekcie geograficznym wyznaczany jest przez zasięg sieci wodociągowo – kanalizacyjnej eksploatowanej przez przedsiębiorcę i obejmuje teren gminy Kędzierzyn – Koźle.

MWiK Kędzierzyn – Koźle na tak zdefiniowanym rynku właściwym jest monopolistą naturalnym, co wynika z faktu sieciowego charakteru urządzeń służących do dostarczania wody i odprowadzania ścieków. To właśnie dzięki sieci, przedsiębiorstwo w stosunku do swoich odbiorców posiada pozycję monopolu naturalnego, w związku z czym podmioty ubiegające się o przyłączenie do miejskiej sieci wodociągowo – kanalizacyjnej nie mają możliwości alternatywnego zakupu usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków od innego przedsiębiorcy. Należy zatem uznać, że pierwsza z przesłanek niezbędna do wykazania naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Sankcjonowaniu w trybie przewidzianym w art. 8 ustawy antymonopolowej podlega nie samo posiadanie na rynku pozycji dominującej, ale jej nadużywanie. Z faktu ustalenia, że dany podmiot zajmuje na rynku pozycję dominującą wynika, że podmiot ten – w ramach zasady swobody zawierania umów wyrażonej w art. 353^1 Kodeksu cywilnego – podlega ograniczeniom przeciwdziałającym nadużywaniu siły rynkowej wynikającym z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Między innymi ograniczony jest w podejmowaniu działań eksploatujących pozycję zajmowaną na rynku kosztem kontrahentów.

Istota sprawy będącej przedmiotem niniejszej decyzji sprowadza się do oceny treści postanowień umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz oceny zachowania MWiK Kędzierzyn – Koźle z punktu widzenia narzucenia odbiorcom usług uciążliwych warunków tych umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści, a więc stosowania zakazanej praktyki ograniczającej konkurencję, o której mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przedmiotem oceny jest nie tylko treść zawieranych przez przedsiębiorcę umów, ale i okoliczności związane z ich zawieraniem. Dla wykazania, że przedsiębiorca stosuje praktykę określoną w w/w przepisie konieczne jest wykazanie, że kwestionowane warunki umów zostały przez niego odbiorcom usług narzucone. Do narzucania warunków umów dochodzi natomiast wówczas, gdy przedsiębiorca wykorzystując swoją przewagę ekonomiczną w warunkach niedostatecznej konkurencji na rynku, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może bowiem nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń. Tym samym narzuca on kontrahentom takie warunki umów, które nie miałyby racji bytu w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród ofert konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych. Narzucanie warunków umów ma zatem miejsce wtedy, gdy przedsiębiorca eksploatując zajmowaną na rynku pozycję dominującą i sytuację przymusową kontrahentów wynikającą z braku rzeczywistych alternatyw na rynku, wymusza na nich określone zachowania.

MWiK Kędzierzyn – Koźle jako dostawca usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków zajmuje pozycję monopolisty naturalnego. Prowadzi działalność gospodarczą w warunkach, w których – odizolowane od potencjalnych konkurentów zarówno barierą kosztów niezbędnych dla uruchomienia działalności w danej dziedzinie, jak i ustanowioną wcześniej strukturą organizacyjną i technologiczną – dysponuje potencjałem niezbędnym do narzucenia

swoim odbiorcom warunków umowy. Sprzyja temu fakt, iż przy zawieraniu umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przedsiębiorca posługuje się opracowanymi przez siebie wzorcami umownymi, które – po podpisaniu przez przedstawicieli przedsiębiorcy – przedstawiane są do podpisu odbiorcom usług. Treść umów, do których przychylają się usługobiorcy jest więc tutaj arbitralnie ustalana przez dostawcę usług w formularzach wzorcowych, których treść – jak podała Spółka – nie podlegała negocjacjom. Swoboda odbiorcy usług wodociągowych i kanalizacyjnych w zakresie kształtowania warunków umownych jest więc ograniczona do minimum, a zawarcie umowy następuje poprzez przystąpienie do warunków, które autorytatywnie ustala dostawca usług. Stanowi to o adhezyjnej naturze tych umów, a jednocześnie o istocie narzucania warunków umownych w przedmiotowej sprawie. W przypadku umów o charakterze adhezyjnym, tj. umów zawieranych przez przystąpienie, w których nie przewiduje się indywidualnego negocjowania warunków umownych, wystarczającą przesłanką dla uznania, że następuje ich narzucenie jest bowiem oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju (E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz,* Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2002, s. 118). Sytuacja taka ma miejsce w przedmiotowej sprawie, albowiem sposobem działania MWiK Kędzierzyn – Koźle jest zawieranie umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków z wykorzystaniem wzorców, których postanowienia nie podlegają indywidualnym uzgodnieniom z odbiorcami usług.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać zatem należy, iż warunki umów są przez skarżonego przedsiębiorcę odbiorcom usług narzucane, co wiąże się z posiadaną przez MWiK Kędzierzyn – Koźle siłą rynkową i adhezyjnym charakterem zawieranych umów. Została zatem spełniona pierwsza przesłanka niezbędna do stwierdzenia naruszenia przez Spółkę art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kolejną przesłanką niezbędną do wykazania naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej, jest dowiedzenie, że kwestionowane w ramach analizowanych zarzutów zapisy umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków mają uciążliwy charakter. Za uciążliwy uznaje się każdy warunek umowy oznaczający dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Definicja ta odwołuje się do kryteriów obiektywnych – typowych relacji umownych występujących na rynku. Dokonując analizy uciążliwości warunków umownych należy rozważyć, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umowne.

W zakwestionowanych w punkcie I.1 i I.2 niniejszej decyzji warunkach umownych, MWiK Kędzierzyn Koźle określiło sposób naliczania należności za pobraną wodę względem odbiorców, którzy:

- dopuścili się zawinionego zaboru lub uszkodzenia wodomierza,
- dokonali zmian w instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej bądź zainstalowali na instalacji wewnętrznej, bez uzgodnienia z dostawcą, urządzenia mające negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych usługodawcy,

przyznając sobie prawo do ustalenia należności odpowiednio do ilości wody, jaka mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza. W ten sposób przedsiębiorca arbitralnie uregulował zasady ustalania ilości wody będącej podstawą rozliczenia w wypadku zaistnienia opisanych powyżej sytuacji. Jednocześnie określono tę ilość na maksymalnym możliwym poziomie – w oderwaniu od faktycznego zużycia wody i wysokości rzeczywiście poniesionej szkody będącej skutkiem niedotrzymania warunków umowy przez usługobiorcę, co zdaniem Organu Antymonopolowego świadczy o uciążliwości rozpatrywanych postanowień umownych.

Oceniając, czy zawarty w w/w postanowieniach umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków sposób rozliczania odbiorców ma uciążliwy charakter zważyć po pierwsze należy, iż ani ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ani rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy nie regulują sposobu rozliczeń w razie zaistnienia zdarzeń opisanych w zakwestionowanych postanowieniach umów. W opinii Organu Antymonopolowego, dostawca usług powinien w takich sytuacjach każdorazowo udowodnić wysokość poniesionej szkody i dochodzić jej naprawienia przez odbiorcę na zasadach ogólnych wynikających z Kodeksu Cywilnego. Wymienione w umowie zachowania odbiorcy usług, które na podstawie umowy skutkować mogą obciążeniem go kosztami usługi za dostarczenie wody, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza, powinny być rozpatrywane na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego, w oparciu o zasady odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez sprawcę z własnej winy bądź odpowiedzialności za szkodę z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Mogą one być kwalifikowane jako czyny bezprawne stanowiące przesłankę do dochodzenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności deliktowej bądź jako nienależyte wykonanie zobowiązania będące podstawą do dochodzenia przez dostawcę roszczeń z tytułu odpowiedzialności kontraktowej. Zastosowanie powinien zatem znaleźć tutaj art. 415 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym *Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia* lub art. 471 k.c., który stanowi, że *Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.* Z brzmienia powyższych przepisów w zestawieniu z art. 6 k.c. wynika, że ciężar dowodu co do wykazania przesłanek odpowiedzialności za wyrządzoną działaniem usługobiorcy szkodę, obciąża poszkodowanego. MWiK Kędzierzyn – Koźle powinno wykazać zatem, że poniosło szkodę, wykazać wysokość tej szkody oraz wykazać istnienie związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zawinionym działaniem usługobiorcy. Rozpatrywane postanowienia umowne zwalniają usługodawcę z tego obowiązku, co stawia go w sytuacji uprzywilejowanej w stosunku do kontrahentów – odbiorców usług, co do których domniemanie, iż zagospodarowali wodę w ilości wskazanej w umowie jest z racjonalnego punktu widzenia wysoce nieprawdopodobne.

Tak więc w przypadku zawinionego przez odbiorcę zaboru lub uszkodzenia wodomierza, dokonania przez niego zmian instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej bądź samowolnego zainstalowania na instalacji wewnętrznej urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, MWiK Kędzierzyn – Koźle może dochodzić od usługobiorców, na drodze roszczenia cywilnoprawnego, naprawienia poniesionej szkody (jeżeli wykaże, że zaistniały wszystkie przesłanki odpowiedzialności deliktowej bądź kontraktowej). Jej pokrycie może wiązać się na przykład z zapłatą za naprawę uszkodzonego wodomierza lub uszkodzonych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych bądź za zabudowanie nowego wodomierza i jego legalizację. W ramach realizacji roszczeń odszkodowawczych dostawca może także dochodzić uiszczenia przez odbiorcę zapłaty za wodę pobraną w okresie od ostatniego odczytu wodomierza do czasu usunięcia powstałych z winy odbiorcy nieprawidłowości, a maksymalna ilość pobranej wody, za którą zapłaty może żądać dostawca w ramach odszkodowania, może być w istocie równa ilości wody, która mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza. Jednakże to w gestii przedsiębiorcy leży udowodnienie, iż taki właśnie był faktyczny lub domniemany pobór wody. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby w treści umowy znalazł się zapis przewidujący, iż w przypadku wystąpienia sytuacji określonych w analizowanych postanowieniach umownych Spółka dochodzić będzie odszkodowania do maksymalnej wysokości należności za pobraną wodę odpowiadającej ilości, jaka mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu

wodomierza, jednakże taki sposób rozliczania nie może stanowić przyjętej w umowie podstawy do naliczania należności i ogólnie obowiązującej reguły.

Mając powyższe na uwadze, Organ Antymonopolowy uznał, iż analizowane w ramach rozpatrywanych zarzutów warunki umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków mają uciążliwy charakter.

Kolejną przesłanką niezbędną do stwierdzenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest wykazanie, że kwestionowane warunki umowne przynoszą przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści. Osiągane przez podmiot gospodarczy stosujący praktykę ograniczającą konkurencję określoną w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów w warunkach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Nieuzasadnione korzyści powinny pozostawać w normalnym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy.

Nieuzasadnione korzyści mogą pojawić się po stronie przedsiębiorcy narzucającego uciążliwe warunki umów już w chwili zawarcia umowy lub też w okresie późniejszym, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w umowie pozwalające na wykorzystanie uciążliwego zapisu. Należy podkreślić, iż sama możliwość wystąpienia skutków praktyki ograniczającej konkurencję (w tym przypadku faktycznego osiągnięcia przez MWiK Kędzierzyn – Koźle nieuzasadnionych korzyści z tytułu realizacji uciążliwych warunków umownych) nie stanowi przeszkody dla stwierdzenia naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dla bytu praktyki ograniczającej konkurencję określonej w tym przepisie nie jest bowiem konieczne wystąpienie negatywnego skutku w postaci eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczonej konkurencji. Wystarczy, że zaistniało zagrożenie wystąpienia takiego skutku. Praktyką ograniczającą konkurencję jest już bowiem sama próba osiągnięcia przez przedsiębiorcę zajmującego pozycję dominującą na rynku określonego skutku (por. E. Modzelewska – Wąchal *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz,* Wyd. Twigger, Warszawa 2002, s. 97).

Stanowisko takie znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie antymonopolowym, zgodnie z którym dla zaistnienia praktyki ograniczającej konkurencję istotne jest, aby skutki praktyki ograniczającej konkurencję mogły wystąpić na rynku (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 czerwca 1999 r. sygn. akt XVII Ama 26/99). W wyroku z dnia 7 lipca 2004 r. sygn. akt XVII Ama 65/03 Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, iż nie jest konieczne udowodnienie faktycznego stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej, ani też osiągnięcia z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści. Z treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika bowiem, że jej reżimowi podlegają nie tylko praktyki ograniczające konkurencję, które wywołały bądź aktualnie wywołują skutki na terenie Polski, ale również praktyki, które choćby tylko hipotetycznie, mogą wywoływać takie skutki. Podobne stanowisko wyraził wcześniej Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 12 maja 1997 r. sygn. akt I CKN 114/97 wskazał, że istota rozpoznawanej sprawy nie sprowadza się do tego, czy przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut naruszenia ustawy antymonopolowej odnosi korzyści z całości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz do tego, czy w zawieranych umowach zastrzega sobie nieuzasadnione korzyści. Organ Antymonopolowy ma zatem obowiązek oceniać zachowania przedsiębiorcy od strony skutków, jakie zachowania te mogą nawet hipotetycznie wywołać na rynku.

Nieuzasadnione korzyści osiągane przez MWiK Kędzierzyn – Koźle w analizowanej sytuacji polegają na możliwości obciążenia odbiorców usług kosztami usługi, która nie została na ich rzecz wykonana, co jest bezpośrednią konsekwencją narzucenia w treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zakwestionowanych w punkcie I.1. i I.2

niniejszej decyzji zasad rozliczeń. Dopuszczenie, na podstawie umowy, możliwości przyjęcia przez dostawcę założenia, że w przypadku zawinionego przez odbiorcę zaboru lub uszkodzenia wodomierza bądź w razie dokonania przez odbiorcę zmian w instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej lub zainstalowania na instalacji wewnętrznej, bez uzgodnienia z dostawca, urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, każdorazowo następuje nieprzerwany, całodobowy pobór wody może prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia dostawcy usług z tytułu zastrzeżenia zapłaty za pobraną wodę w ilości, jaka mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza. Dzięki spornym postanowieniom umownym przedsiębiorca ma ponadto możliwość zwolnienia się z obowiązku udowodnienia, jaki był rzeczywisty lub domniemany pobór wody w okresie od ostatniego odczytu wodomierza do czasu usunięcia nieprawidłowości. Uniknięcie kosztów i wysiłków związanych z wykazaniem wysokości poniesionej szkody również może być dla MWiK Kędzierzyn – Koźle źródłem dodatkowych korzyści, których osiągnięcie jest rezultatem zastosowania zakwestionowanych przez Organ Antymonopolowy uciążliwych warunków umownych.

W okolicznościach niniejszej sprawy, w odniesieniu do omawianych zarzutów nadużywania przez MWiK Kędzierzyn – Koźle pozycji dominującej na rynku właściwym zostały spełnione wszystkie przesłanki niezbędne do stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Mają uciążliwy charakter i wiążą się z możliwością uzyskania przez dostawcę usług nieuzasadnionych korzyści, narzucone odbiorcom usług warunki umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przewidujące, iż:

- w przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez odbiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza,
- w razie dokonywania przez odbiorcę zmian w instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zainstalowania na instalacji wewnętrznej bez uzgodnienia z dostawcą urządzeń mających negatywny wpływ na funkcjonowanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych, dostawca ma prawo do ustalenia wysokości opłat za pobraną wodę według ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od ostatniego odczytu wodomierza.

W związku powyższym należało orzec jak w punkcie I.1 i I.2. sentencji niniejszej decyzji.

I.3, I.4. W ramach dwóch kolejnych postawionych w niniejszym postępowaniu zarzutów, Miejskim Wodociągom i Kanalizacji w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. zarzucono stosowanie praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegających na narzucaniu odbiorcom usług uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków poprzez zamieszczenie w ich treści zapisów, zgodnie z którymi:

- dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych
- dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu.

Dla stwierdzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję będących przedmiotem powyższych zarzutów niezbędne jest wykazanie spełnienia przez MWiK Kędzierzyn – Koźle czterech przesłanek wynikających bezpośrednio z art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Niezbędne jest ustalenie, iż:

- przedsiębiorca zajmuje na rynku pozycję dominującą,

- przedsiębiorca narzuca określone warunki umów,
- mają one uciążliwy charakter,
- przynoszą narzucającemu je przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści.

Jak wykazano powyżej MWiK Kędzierzyn – Koźle zajmuje silną pozycję dominującą na rynku dostaw wody i odprowadzania ścieków obejmującym swoim zasięgiem obszar gminy Kędzierzyn – Koźle. Dowiedziono również, iż w okolicznościach niniejszej sprawy ma miejsce narzucanie przez przedsiębiorcę odbiorcom usług warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Dla stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej konieczne jest zatem wykazanie, że kwestionowane warunki umowne mają uciążliwy charakter i przynoszą przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści.

Rozpatrując uciążliwość kwestionowanych warunków umów, należy po pierwsze podnieść, iż do umów, na podstawie których odbywa się dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków zastosowanie znajdują nie tylko przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, ale także przepisy ogólne prawa cywilnego, a więc ustawa Kodeks cywilny. Punktem wyjścia w ocenie uciążliwości analizowanych postanowień umownych, zgodnie z którymi dostawca nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu oraz przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, są w takim razie przepisy zawarte w art. 471 i n. Kodeksu cywilnego regulujące odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę spowodowaną niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania. Przepis ten stanowi, że *dłużnik zobowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi*.

Podstawowym obowiązkiem przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego jest, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny. Zgodnie z reżimem odpowiedzialności kontraktowej, przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne jest zatem obowiązane naprawić szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania tego zobowiązania, a więc powstałą na skutek przerw w świadczeniu usług, jeżeli jest to następstwem okoliczności, za które przedsiębiorstwo odpowiada, innymi słowy takich, które przedsiębiorstwo obciążają. Zakres takich okoliczności obejmuje przede wszystkim działania i zaniechania własne przedsiębiorstwa noszące znamiona winy (tzn. zachowania umyślne lub będące skutkiem niedołożenia należytej staranności). Dominant, by nie narazić się na zarzut nadużywania swojej pozycji rynkowej, nie powinien w treści zawieranych umów uchylać się od odpowiedzialności odszkodowawczej za swoje zawinione zachowania.

MWiK Kędzierzyn – Koźle w treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zwalnia się z odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu i przerwami w zasilaniu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w energię elektryczną. Z treści przedmiotowych zapisów nie wynika, że zwolnienie się z odpowiedzialności dotyczy wyłącznie sytuacji niezawinionych przez dostawcę usług i niezależnych od niego. Brzmienie tych postanowień stwarza zatem przedsiębiorstwu możliwość uniknięcia odpowiedzialności odszkodowawczej względem odbiorców w każdym przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania z powodu obniżenia jakości świadczonych usług wywołanych brakiem wody na ujęciu lub przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych bez względu na przyczyny wystąpienia powyższych zakłóceń. Tak więc niezależnie od tego czy wymienione w zakwestionowanych zapisach okoliczności będą zawinione przez MWiK Kędzierzyn – Koźle, czy też będą następstwem okoliczności, za które przedsiębiorca nie będzie ponosił

odpowiedzialności, może on zwolnić się z odpowiedzialności odszkodowawczej wobec odbiorców z tytułu szkód spowodowanych ograniczeniami w dostawie wody i odbiorze ścieków. Takie rozwiązanie kwestii odpowiedzialności dostawcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest korzystniejsze od ogólnej zasady odpowiedzialności kontraktowej ujętej w art. 471 K.c. Zakwestionowane zapisy są więc dla odbiorców zdecydowanie uciążliwe, gdyż wprowadzają ich w błąd co do możliwości dochodzenia od usługodawcy roszczeń odszkodowawczych w razie poniesienia szkód powstałych w wyniku zawinionego przez dostawcę niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania tj. wówczas, gdy brak wody na ujęciu lub przerwy w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych powodujące przerwy lub w dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków będą efektem jego działań lub zaniechań. Może to mieć miejsce na przykład. wtedy, gdy obniżenie jakości świadczonych usług spowodowane będzie przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych powstałymi na skutek zalegania przez MWiK z płatnościami z tytułu dostaw energii względem przedsiębiorstwa energetycznego bądź niedopełnienia przez Spółkę obowiązku utrzymania należącej do niej sieci lub wewnętrznej instalacji energetycznej w należytym stanie technicznym. Podobnie, możliwe są sytuacje, gdy Spółka ponosić będzie odpowiedzialność za przerwy lub ograniczenia w dostarczaniu wody spowodowane brakiem wody na ujęciu. Jak ustalono MWiK Kędzierzyn – Koźle eksploatuje we własnym zakresie ujęcia wód podziemnych, które – zgodnie z art. 2 pkt 14 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę – należą do kategorii urządzeń wodociągowych. Stosownie zatem do art. 5 ust. 1 w/w ustawy przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne obowiązane jest do należytej dbałości o te urządzenia, tak aby zapewnić dostawę wody w sposób ciągły i niezawodny. Ujęcie wody składa się z wielu elementów, takich jak studnia głębinowa, stacja wodociągowa, osadnik wód, agregat prądotwórczy. Brak wody na ujęciu może wynikać nie tylko z przyczyn naturalnych np. zmian hydrogeologicznych, lecz także być skutkiem przerw w zasilaniu energetycznym ujęcia wody zawinionego przez Spółkę bądź uszkodzenia urządzeń wchodzących w skład ujęcia wodnego, powstałego np. w skutek ich nieprawidłowej eksploatacji lub konserwacji. Nie ulega zatem wątpliwości, że brak wody na ujęciu może być skutkiem zachowań zawinionych przez MWiK Kędzierzyn – Koźle. W takim przypadku przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne będące właścicielem danego ujęcia, ponosi odpowiedzialność za niewłaściwą realizację lub brak realizacji umowy na mocy art. 471 i n. kodeksu cywilnego.

Mając powyższe na uwadze za niedopuszczalną należy uznać sytuację, w której całe ryzyko niezrealizowania umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na skutek braku wody na ujęciu lub przerw w zasilaniu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w energię elektryczną, obciąża odbiorców usług. Stwierdzić zatem należy, iż postanowienia umowne, na mocy których MWiK Kędzierzyn – Koźle zwalnia się z odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu i przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych, mają uciążliwy charakter.

Osiągane przez podmiot gospodarczy stosujący praktykę ograniczającą konkurencję określoną w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów w warunkach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej MWiK Kędzierzyn – Koźle w każdym przypadku przerw w świadczeniu usług na skutek wskazanych powyżej okoliczności jest bez wątpienia dla przedsiębiorstwa korzystne. Przedsiębiorstwo nie musi bowiem liczyć się z koniecznością wypłacenia odszkodowania swojemu kontrahentowi w sytuacji, gdy zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności kontraktowej byłoby do tego zobowiązane. Możliwość uniknięcia przez Spółkę odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy i wypłaty odbiorcom ewentualnego odszkodowania uznać zatem należy za nieuzasadnioną korzyść.

Bez znaczenia w niniejszej sprawie jest fakt, że przedsiębiorstwo w rzeczywistości nie osiągało korzyści wynikających z przedmiotowych postanowień umownych. Jak już podniesiono we wcześniejszej części decyzji dla bytu praktyki ograniczającej konkurencje zdefiniowanej w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wystarczająca jest już hipotetyczna możliwość osiągnięcia takich korzyści przez przedsiębiorcę zajmującego na rynku pozycję dominującą. Nieuzasadnione korzyści mogą bowiem pojawić się po stronie przedsiębiorcy narzucającego uciążliwe warunki umów już w chwili zawarcia umowy lub też w okresie późniejszym, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w umowie pozwalające na wykorzystanie uciążliwego zapisu.

W okolicznościach sprawy zostały zatem spełnione wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymagane do uznania postawionych MWiK Kędzierzyn – Koźle zarzutów za uzasadnione. Postanowienia umowne, zgodnie z którymi przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w świadczeniu usług spowodowane brakiem wody na ujęciu oraz przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych mają uciążliwy charakter i wiążą się z możliwością uzyskania przez MWiK Kędzierzyn – Koźle nieuzasadnionych korzyści.

W związku powyższym należało orzec jak w punkcie I.3 i I.4 sentencji niniejszej decyzji.

II. Zgodnie z treścią art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli przedsiębiorca dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 8, Organ Antymonopolowy może nałożyć w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji uznano za ograniczające konkurencję i naruszające zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów praktyki Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. polegające na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Organ Antymonopolowy uznał zasadność wszystkich czterech postawionych przedsiębiorcy zarzutów.

MWiK Kędzierzyn – Koźle w 2005 roku osiągnęło przychód w wysokości 14 673 208,85 PLN. 10% tej kwoty, a więc maksymalna kara, jaka może zostać nałożona na przedsiębiorcę zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynosi 1 467 320,88 PLN.

Kryteria brane pod uwagę przy ustalaniu kary pieniężnej na podstawie art. 101 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustalone zostały w art. 104 w/w ustawy, zgodnie z którym przy ustalaniu kary należy brać pod uwagę okres, stopień i okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy antymonopolowej. Wysokość nałożonej kary powinna spełniać funkcję prewencyjną, tj. zapobiegać w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy antymonopolowej, a także represyjną, tzn. stanowić reperkusję za ich naruszenie. W zależności od stopnia naruszenia przepisów ustawy, ustala się funkcję prewencyjną lub represyjną za wiodącą.

Ustalając wymiar kary pieniężnej Organ Antymonopolowy wziął pod uwagę, iż stosowane przez MWiK Kędzierzyn – Koźle praktyki ograniczające konkurencję mają charakter eksploatacyjny; polegają na wykorzystaniu posiadanej silnej pozycji rynkowej kosztem słabszych uczestników rynku, w efekcie czego zagrożony jest interes publicznoprawny. Niedozwolone działania stosowane przez przedsiębiorcę wymierzone są we wszystkich kontrahentów, z którymi Spółka zawarła umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, iż znaczący udział wśród odbiorców Spółki mają konsumenci, którzy należą do najsłabszych uczestników obrotu gospodarczego. Wpływ na wysokość kary pieniężnej ma również długotrwałość stwierdzonych naruszeń, tj. co

najmniej 2,5-letni okres stosowania niedozwolonych praktyk ograniczających konkurencję, a także fakt, iż nie zostały one zaniechanie.

Miarkując karę Organ Antymonopolowy uwzględnił także okoliczności łagodzące, w tym okoliczność, iż skarżony przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy antymonopolowej po raz pierwszy. Zważono ponadto, iż do Organu Antymonopolowego nie wpłynęły żadne skargi odbiorców świadczonych przez przedsiębiorcę usług w związku z realizacją zakwestionowanych w niniejszej decyzji warunków umów oraz to, iż Spółka nie osiągnęła z ich tytułu wymiernych korzyści finansowych. Wzięto ponadto pod uwagę okoliczność, iż stwierdzone praktyki ograniczające konkurencję miały ograniczony terytorialnie zasięg oddziaływania i nie spowodowały na rynku nieodwracalnych bądź trudnych do usunięcia skutków dla konkurencji. Uwzględniono też, iż kwestionowane zachowania nie wiązały się z wyrządzeniem przez Spółkę szkód swoim kontrahentom, a Spółka nie osiągnęła z ich tytułu wymiernych korzyści finansowych.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę 10 000 PLN (słownie złotych: dziesięć tysięcy). W ocenie Organu Antymonopolowego wymierzona kara w wysokości około 0,068% przychodu osiągniętego przez MWiK Kędzierzyn – Koźle w 2005 r. i stanowiąca około 0,68% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i współmierna do możliwości finansowych Spółki. Organ Antymonopolowy, kierując się potrzebą przeciwdziałania stosowaniu praktyk ograniczających konkurencję na rynku uznał, że orzeczona kara powinna spełniać przede wszystkim funkcję prewencyjną i dyscyplinującą tak, aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przez MWiK Kędzierzyn – Koźle przepisów ustawy antymonopolowej.

Wobec powyższego orzeczono jak w pkt II sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 105 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

III. Stosownie do art. 72 ustawy antymonopolowej, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów w/w ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 75 ustawy antymonopolowej, Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Postępowanie antymonopolowe przeciwko Miejskim Wodociągom i Kanalizacji w Kędzierzynie – Koźlu Sp. z o.o. zostało wszczęte z urzędu. Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie postępowania Organ Antymonopolowy w punkcie I decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej uznając zasadność czterech postawionych przedsiębiorcy zarzutów. Kosztami niniejszego postępowania są dla Organu Antymonopolowego wydatki w wysokości 93 PLN związane z korespondencją ze skarżonym przedsiębiorcą. W związku z tym postanowiono obciążyć MWiK Kędzierzyn - Koźle kosztami postępowania w wysokości 93 PLN (słownie złotych: dziewięćdziesiąt trzy).

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Na postanowienie o kosztach zawarte w punkcie III niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479^{28} § 1 pkt 2 Kodeksu

postępowania cywilnego przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479^{28} § 2 Kodeksu postępowania cywilnego – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.